

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
VĪTAUTA DIŽĀ UNIVERSITĀTE (ЛИТВА)
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ ОХОРОНЦІВ РІЧКИ ДНІСТЕР
«ЕСО-TIRAS», КИШІНІВ (МОЛДОВА)
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КРЕМЕНЕЦЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ НАН УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

БІОРІЗНОМАНІТТЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ПРИРОДНИХ УМОВ СЕРЕДОВИЩА

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(04-05 червня 2020 року, Тернопіль)**

м. Тернопіль

УДК 57.026:502.4:622.33.331:630
ББК 581.68
Б-65

Редакційна колегія:

В. М. Черняк, доктор біологічних наук, професор, (відповідальний редактор)
О. М. Петровський, кандидат істор.н., доцент, (голова орг комітету)
І. М. Вітенко, кандидат геогр.наук, доцент
Ян Жуковський, доктор економічних наук, професор
Астріда Міцейкене, доктор економічних наук, професор
І.Д. Тромбіцький, доктор біологічних наук, професор
А.В. Калініченко, доктор сільськогосподарських наук, професор
С. І. Кузнецов, доктор біологічних наук, професор
В.В. Лавров, доктор сільськогосподарських наук, професор
М. М. Барановський, доктор сільськогосподарських наук, професор
В.В. Лавний, доктор сільськогосподарських наук, професор
М. М. Барна, доктор біологічних наук, професор
В. П. Патики, доктор біологічних наук, професор, академік НААН
Л.Т. Котляренко, доктор біологічних наук, професор, академік АНВО
Л.П. Царик, доктор географічних наук, професор
В.В. Грубінко, доктор біологічних наук, професор
Ю.І. Гайда, доктор сільськогосподарських наук, професор
В.П. Шлапак, доктор сільськогосподарських наук, професор
Л.Я. Федонюк, доктор медичних наук, професор
М.О. Сокол, доктор педагогічних наук, професор
Г. Т. Гревцова, доктор біологічних наук, професор, академік
А. М. Ліснічук, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник
Г.П. Проців, вчитель-методист

Затверджено до друку

Науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 2 від 30 квітня 2020 р.)

Макет та комп'ютерна верстка: *О.Р. Олексюк, Г.І. Смерека*

Біорізноманіття України в контексті сучасних природних умов середовища: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф., (Тернопіль, 04-05 червня, 2020) [ред.кол. : В.Черняк (відп.ред.) та ін.] ; Тернопільський ОКІППО. – Тернопіль: Вид. центр ТОКІППО, 2020 – 282 с.

ISBN 978-617-692-579-8

У матеріалах збірника розкриті актуальні проблеми збереження біологічного і ландшафтного різноманіття у контексті сталого розвитку в Україні. Сучасний стан збереження і культивування рослин, охорони природних екосистем, освітні аспекти облаштування культурних ландшафтів. Визначено нові підходи до організації способу життя в сучасних умовах, приділено значну увагу подіям і постатям в контексті вивчення і збереження біорізноманіття.

Тези надруковані з максимальним збереженням авторської редакції

© Автори тез і статей

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
TERNOPIL REGIONAL COMMUNAL INSTITUTE OF POSTGRADUATE
PEDAGOGICAL EDUCATION
VĪTAUTA DIŽĀ UNIVERSITĀTE (LITHUANIA)
INTERNATIONAL ASSOCIATION OF DNISTER RIVER GUARDIANS
«ECO-TIRAS», CHISINAU (MOLDOVA)
VINNITSA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY
THE BILA TSERKVA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY
KREMENETS BOTANICAL GARDEN
NATIONAL ACADEMY OF CULTURE AND ARTS MANAGEMENT
THE NATIONAL DEFENSE UNIVERSITY OF UKRAINE NAMED AFTER IVAN
CHERNIAKHOVSKYI
KHMELNYTSKYI NATIONAL UNIVERSITY
INSTITUTE OF ECOLOGY OF THE CARPATHIANS OF NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF UKRAINE
YURIY FEDKOVYCH CHERNIVTSI NATIONAL UNIVERSITY
NATIONAL AVIATION UNIVERSITY
UKRAINIAN NATIONAL FORESTRY UNIVERSITY (LVIV)
I.HORBACHEVSKY TERNOPIL NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
TERNOPIL VOLODYMYR HNATIUK NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY**

BIODIVERSITY OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF MODERN NATURAL ENVIRONMENTAL CONDITIONS

**Materials of the International Scientific-Practical Conference
(Ternopil, June 4-05, 2020)**

Ternopil

Editorial board:

V. M. Chernyak, Doctor of Biological Sciences, Professor, (Editor-in-Chief)
O. M. Petrovsky, PhD in History, Associate Professor, (Chairman of the Organizing Committee)
I. M. Vitenko, PhD in Geography, Associate Professor
Jan Zhukovsky, Doctor of Economic Sciences, Professor
Astrida Mitzeikene, Doctor of Economic Sciences, Professor
I. D. Trombitsky, Doctor of Biological Sciences, Professor
A.V. Kalinichenko, Doctor of Agricultural Sciences, Professor
S. I. Kuznetsov, Doctor of Biological Sciences, Professor
V. V. Lavrov, Doctor of Agricultural Sciences, Professor
M. M. Baranovskiy, Doctor of Agricultural Sciences, Professor
V. V. Lavniy, Doctor of Agricultural Sciences, Professor
M. M. Barna, Doctor of Biological Sciences, Professor
V. P. Patyka, Doctor of Agricultural Sciences, Professor, Academician of NAAS
L.T. Kotlyarenko, Doctor of Biological Sciences, Professor, Academician of ASHE
L.P. Tsaryk, Doctor of Geographical Sciences, Professor
V. V. Grubinko, Doctor of Biological Sciences, Professor
Yu. I. Gaida, Doctor of Agricultural Sciences, Professor
V. P. Shlapak, Doctor of Agricultural Sciences, Professor
L. Ya. Fedonyuk, Doctor of Medical sciences, Professor
M. O. Sokol, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
G. T. Grevtsova, Doctor of Biological Sciences, Professor, Academician
A. M. Lisnichuk, PhD in Biology, Senior Researcher
G.P. Protsiv, teacher-methodologist

Approved for printing

Scientific and Methodological Council of Ternopil Regional Communal Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Minutes № 2 of April 30, 2020)

Layout and computer layout: O. P. Oleksyuk, G. I. Smereka

Biodiversity of Ukraine in the context of modern natural environmental conditions: materials of the International scientific-practical. conf., (Ternopil, June 4-05, 2020) [ed. : V. Chernyak (ed.) And others]; Ternopil RIPPE. - Ternopil: TRIPPE publishing center, 2020 – 282 p.

ISBN 978-617-692-579-8

The materials of the collection reveal the current problems of biological and landscape diversity protection in the context of sustainable development in Ukraine. The current state of preservation and cultivation of plants, protection of natural ecosystems, educational aspects of cultural landscapes. New approaches to the organization of a way of life in modern conditions have been defined, considerable attention has been paid to events and figures in the context of studying and preservation of biodiversity.

Abstracts have been printed with maximum preservation of the author's edition

растений, а также, отсутствия сформированных значительных популяций воздушно-водных растений.

3. Основные организмы макрозообентоса и фитофильных групп (сообществ) организмов имели крайне низкую индикаторную значимость для определения показателей качества воды.

4. Можно считать, что экологическая ситуация на всех исследованных участках, за исключением участка 9 (2019), с точки зрения надлежащего функционирования водных сообществ, напряженная и нестабильная.

Основными экологическими проблемами на этом участке реки Днестр можно считать: малую водность реки и не всегда надлежащее управление водным балансом, в частности, регуляцию уровней воды Днестровским гидрэнергоузлом в условиях изменений климата; неприпустимо низкую, для летнего сезона, температуру воды, ниже Днестровской ГЭС-2 и ниже по течению; неестественно активное развитие погруженных высших водных растений, что скорее напоминает растительность озерного типа; частое несоблюдение режима прибрежных защитных полос (застройки, сельское хозяйство, карьеры); несанкционированный забор воды и сброс неочищенных сточных вод на отдельных участках; несанкционированный забор песка и гравия в русле реки и с берегов; вылов рыбы местными жителями, запрещенными видами орудий; несанкционированные свалки ТБО в прибрежной защитной полосе реки на территориях населенных пунктов.

Перспективным для экологически сбалансированного развития региона можно считать сельский «зеленый» и водный туризм. Территории и акватории могут быть, также, интересными для специалистов-орнитологов, водных туристов, историков, археологов, геологов.

ЛИТЕРАТУРА

1. Биоразнообразие и факторы влияющие на экосистемы бассейна Днестра. Материалы научно-практической конференции (с международным участием). Тирасполь, 16-17 ноября 2018 г. Tiraspol: Eco-TIRAS, 2018. 248 с.

2. Карпова Г., Зуб Л., Мельничук В., Проців Г. Оцінка екологічного стану водойм методами біоіндикації. Перші кроки до оцінки якості води. – Бережани: Екологічний клуб «Край», 2010 р. – 32 с.

3. Макрушин А.В. Биологический анализ качества вод. (под. ред. Г. Г. Винберга) – Л.: ЗИН, 1974. – 60 с.

4. Настанова з управління басейнами малих річок – приток річки Дністер : метод. посібн. / В.П.Мельничук, Г.П.Проців. – Львів: Сполом, 2019. – 166 с.: рис., табл.. –Бібліогр.: с. 127 (10 назв).

5. Руководство по методам гидробиологического анализа поверхностных вод и донных обложений (под. ред. В. А. Абакумова). – Л.: Гидрометеиздат, 1983 г. – 239 с.

Чеболда І.Ю., к.геогр.н., доцент кафедри геоєкології та методики навчання екологічних дисциплін, *Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.*

Бачинський Ю.Г., к.техн.н., доцент кафедри змісту і методик навчальних предметів, *Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти,*

Басістий П.В., к.техн.н., доцент кафедри фізики та методики її навчання, *Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка*

НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ З МЕТОЮ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. У статті проведено аналіз компонентної структури ПЛР Тернопільської області, прогнозування сталого розвитку території на основі забезпеченості лісовими ресурсами, а також визначено основні напрямки реалізації

нової екологічної політики (НЕП) на регіональному рівні.

Ключові слова: потенціал лісових ресурсів, сталий розвиток території, нова екологічна політика.

Розвиток політичних та соціально-економічних процесів в Україні, становлення ринкових відносин, необхідність виконання вимог міжнародних актів, до яких приєдналась наша держава, ставлять на порядок денний питання активізації національної політики у сфері екології. Сучасні політичні умови в країні створили передумови для вільного розвитку в регіонах підприємництва, заснованого на використанні природних ресурсів, у тому числі лісових. Проте, на сьогоднішній день дослідження присвячені вивченню лісових ресурсів є недостатніми, причина - нераціональне використання потенціалу лісових ресурсів регіонів. Це зумовило необхідність вибору проблеми та пошуку шляхів її вирішення.

Вагомий внесок в становлення національної екологічної політики зробили українські вчені. Соціально – економічні аспекти формування та реалізації екологічної політики, її регіональні особливості висвітлені в працях Данилишина Б.М, Міщенко В.С., Павлова В.І., Сахаєва В.Г., Туниці Ю.Ю., Хвесика М.А. та ін. Правові та суспільно-політичні засади екологічної політики розкриті в наукових дослідженнях Андрейцева В.І., Голубця М.А. та ін.

Об'єктом нашого дослідження є Тернопільська область, яка відзначається наявністю значних диспропорцій у розвитку господарства, нераціональністю структури виробничого комплексу та використання потенціалу лісових ресурсів. Предметом дослідження є потенціал лісових ресурсів (ПЛР), його територіальна специфіка. Основні завдання, що ставляться у даній статті - аналіз компонентної структури ПЛР Тернопільської області, прогнозування сталого розвитку території на основі забезпеченості лісовими ресурсами, а також визначення основних напрямків реалізації нової екологічної політики (НЕП) на регіональному рівні.

Згідно матеріалів лісовпорядкування державний лісовий фонд області становив 207,8 тис. га, з них вкриті лісовою рослинністю землі 192,4 тис. га. Лісистість області складає 13,9 %, що нижче екологічного оптимуму та середнього показника по Україні. Площа всіх видів зелених насаджень у межах населених пунктів області становить 5114 га, в т.ч. насаджень загального користування – 1571 га [1].

Дослідження компонентної структури лісових ресурсів (рис. 1), на основі ПЛР, дає можливість вивчити внутрішньовидове та міжвидове співвідношення природних ресурсів, які склались на основі природного розвитку території та впливу на неї соціально-економічних факторів. При цьому досягається як якісна так, і кількісна характеристика співвідношень видів лісових ресурсів у окремих лісових господарствах Тернопільської області.

Проведений аналіз закладає фундамент для короткострокового та довгострокового прогнозування економічного розвитку території, в основі якого лежить забезпеченість природним ресурсом, а також його оптимальне використання як об'єкта екологічного туризму регіону.

В основі використання потенціалу лісових ресурсів лежить, на нашу думку, ступінь залісненості території, середньорічний запас деревини м³/га, а також вік деревини в розрізі адміністративних районів, де ці показники найвищі, склалися найбільш сприятливі умови для використання потенціалу лісових ресурсів як об'єкта екологічного туризму регіону.

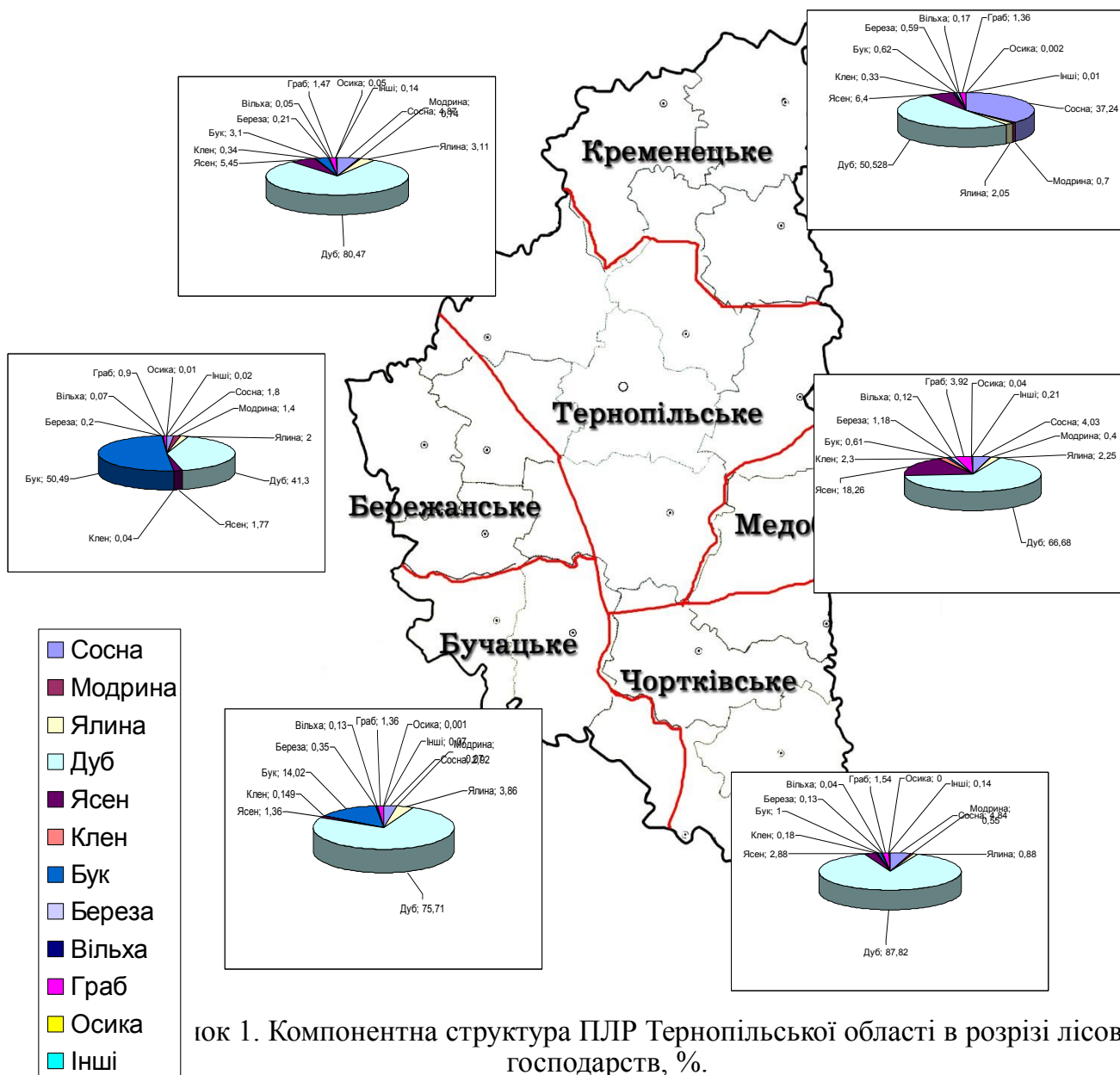

Рис. 1. Компонентна структура ПЛР Тернопільської області в розрізі лісових господарств, %.

Група з малосприятливими умовами використання лісових ресурсів (Підволочиський, Заліщицький, Чортківський адміністративні райони). Група з обмежено сприятливими умовами (Лановецький, Збарзький, Тернопільський, Зборівський, Козівський). Група з сприятливими умовами (Борщівський, Гусятинський, Терехівський, Бучацький). Група з найбільш сприятливими умовами використання лісових ресурсів (Бережанський, Підгаєцький, Монастирський, Кременецький, Шумський).

Характеризуючи першу групу, слід зазначити, що у Підволочиському районі найменша ступінь залісненості території (4,5%), а також не високі показники середньорічного запасу та віку деревини. Що стосується Заліщицького та Чортківського районів, то при досить великій залісненості (відповідно 13,7 та 11,7 %) в них один з найнижчих показників віку деревини (22 і 25 років) та середньорічного запасу (155 та 153 м³/га). Всі ці показники та сума балів дали нам підставу об'єднати їх в одну групу. Але, враховуючи досить низькі розміри лісокористування (Підволочиський – 0,07; Чортківський – 1,01; Заліщицький – 0 тис.м³) та високий потенціал цього ресурсу у Заліщицькому та Чортківському районах можна спрогнозувати на майбутнє покращення

умов використання потенціалу лісових ресурсів в цих адміністративних районах.

Що стосується наступної групи районів, то ступінь залісненості території в них коливається від 4,8 % у Козівському до 10,2 % в Зборівському районі. Вік деревини вищий ніж у попередніх районах і максимум становить 33 роки у Тернопільському. Середньорічний запас деревини у Лановецькому та Козівському районах найвищий в області і становить 173 м³/га. Отже, для цієї групи районів слід збільшити ступінь лісистості території до екологічного оптимуму за рахунок більш інтенсивного процесу лісовідновлення, а також сталого розміру лісокористування, що в свою чергу приведе до збільшення потенціалу лісових ресурсів.

Для третьої групи районів характерна висока ступінь залісненості території та віку деревини, але, разом з тим, у Бучацькому та Борщівському районах найнижчі в області показники середнього запасу деревини (відповідно 149 та 150 м³/га), що суттєво впливає на величину потенціалу лісових ресурсів. Тому, саме для цієї групи треба інтенсифікувати процес лісонасадження.

Щоб зберегти високий потенціал лісових ресурсів та сприятливості умови використання його, для четвертої групи районів слід, в першу чергу, зменшити розміри лісокористування, що в свою чергу приведе до зростання віку деревини у Шумському та Бережанському районах, та до збільшення середньорічного запасу деревини у Монастириському, Кременецькому та Бережанському адміністративних районах.

Отже, виходячи з проведеного аналізу потенціалу лісових ресурсів Тернопільської області, можна виділити наступні основні напрями реалізації нової екологічної політики в регіоні в умовах ринкових відносин: розбудова регіональних структур управління в галузі екології та охорони природи; створення ефективного механізму фінансування екологічних програм і проектів; посилення ролі громадських екологічних об'єднань; поглиблення відповідальності органів влади за ухиляння від вирішення існуючих екологічних проблем; досягнення природно-господарської збалансованості розвитку регіонів; формування регіонального механізму регулювання сталого розвитку територій з метою зменшення антропогенного впливу на довкілля; структурні зміни регіонального господарського комплексу та трансформацію економіки регіонів з урахуванням рівня їх екологічної адаптованості; впровадження регіонального принципу управління природокористуванням та охороною природи.

Реалізація завдань сприятиме переведенню лісового господарства на засади сталого розвитку та ефективному управлінню лісовим господарством, збільшенню площі лісів держави, збереженню біорізноманіття та невиснажливого лісокористування, задоволенню потреб суспільства в лісових ресурсах, поліпшенню водорегулюючих, ґрунтозахисних, рекреаційних та інших корисних властивостей лісів, створенню сприятливіших умов для розвитку підприємництва та нових робочих місць, зменшенню загрози деградації земель, зростанню частки продукції лісового господарства у внутрішньому валовому продукті, забезпеченню зайнятості та соціальної захищеності працівників лісового сектору, зростанню інвестицій у лісову галузь, а також гармонізації норм ведення лісового господарства України з відповідними критеріями Європейського Союзу.

Позитивні якісні і кількісні зміни в лісовому фонді сприятимуть оптимізації його вікової структури, що дасть змогу повніше задовольняти потреби суспільства у деревині, інших лісових ресурсах і корисних властивостях лісів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний лісовий кадастр станом на 1 січня 2011 року. Тернопільське обласне управління лісового та мисливського господарства. — Ірпінь, Українське державне проектне лісовпорядне виробниче об'єднання, 2011. — 237 с.

Шлапак В.П., д-р с-г. н., професор, завідувач кафедри лісового господарства, *Уманський національний університет садівництва*,

Шлапак В.В., к.с-г.н., головний інженер, *Київзеленбуду*

<i>Поштаренко А.В., Решетняк Л.Р. ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ СТІЧНОЇ ВОДИ ПРОЦЕСУ СЕПАРАЦІЇ ДРІЖДЖІВ</i>	61
<i>Проців Г.П., Тромбицкий И.Д. БІОРІЗНОМАНІТТЯ І ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЕКОСИСТЕМИ БАСЕЙНУ ДНІСТРА</i>	62
<i>Чеболда І.Ю., Бачинський Ю.Г., Басістий П.В. НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ З МЕТОЮ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	67
<i>Шлапак В.П., Шлапак В.В. МЕТОДИ САДІННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В ПРАКТИЦІ ЗАЛІСЕННЯ ПРИТЯСМИНСЬКИХ ПІСКІВ</i>	70
СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЇ В ПРИРОДНИХ ОБ'ЄКТАХ ТА ТЕРИТОРІЯХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ, ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ	73
<i>Jolanta Vilkevičiūtė LEGAL REGULATION OF SUSTAINABLE TOURISM IN LITHUANIA</i>	73
<i>Герасимчук Г.І. ЕКОТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ</i>	74
<i>Кликова Л.М. БІОРІЗНОМАНІТТЯ РУКОТВОРНИХ ЛАНДШАФТНИХ ОБ'ЄКТІВ. ОЗДОРОВЧІ ЛАНДШАФТИ</i>	77
<i>Кузнецов С.І. АНТРОПОГЕННИЙ ФАКТОР ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ ДЛЯ РЕКРЕАЦІЇ</i>	80
<i>Лопатка Г.Ф. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ</i>	82
<i>Черняк В.М., Проців Г.П., Галещук О.Р. УНІКАЛЬНІ ПОПУЛЯЦІЇ ВІДКАСНИКА ТАТАРНИКОЛИСТОГО (CARLINA ONOPORDIFOLIA BESSER EX SZAFER) НА ТЕРИТОРІЇ БЕРЕЖАНСЬКОГО ОПІЛЛЯ (БАСЕЙН ВЕРХНЬОГО ДНІСТРА) ТА ЇХ ОХОРОНА</i>	84
СЕКЦІЯ 4. ЗНАЧЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ: ПРЯМЕ І НЕПРЯМЕ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ, УПРАВЛІННЯ ТАКСОНАМИ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ОСОБЛИВОЇ УВАГИ	87
<i>Барановський М.М., Чабанюк Л.Л. АДАПТАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТРОДУКОВАНИХ СОРТІВ ЛОХИНИ ВИДУ VACCINIUM CORYMBOSUM L. В УМОВАХ ЛАНДШАФТІВ ПОЛІССЯ УКРАЇНИ</i>	87
<i>Єльнітіфоров Є.М. РОЗПОВСЮДЖЕННЯ VISCUM ALBUM L. НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ - ОСОБЛИВОСТІ, РОЛЬ, СПОСОБИ БОРОТЬБИ</i>	89